

۴
فلسفه احرام چیست؟

۷
از مقام جبرئیل تا صفا

Fri 19 September 2014 ■ zaer93@hajj.ir ■ Zaer Issue ■

حج، تبلور اتحاد و انسجام اسلامی

۷

بهداشت غذا خوردن و مواد غذایی

۹

بیست و دو نکته مهم برای امنیت زائران

۳

فضیلت انجام نوافل و مستحبات

۸

حجت الاسلام و المسلمین حسن روحانی:

مبارزه با تروریسم نیازمند پرداختن به ریشه های مساله است

وحدت محور اصلی

محور اصلی در حج، نمایش هویت متحد امت اسلامی است. دوری برادران از یکدیگر، عرصه را برای بدخواهان میگشاید و تخیم تفرقه میان مسلمانان را بارور میکند. امت اسلامی از ملتها و نژادها و پیروان مذاهب گوناگون تشکیل یافته است. این تنوع که با پراکندگی جغرافیائی در بخش حساس و مهمی از کره ی زمین همراه است میتواند خود نقطه ی قوتی برای این پیکره ی عظیم به شمار آید و میراث و فرهنگ و تاریخ مشترک آنان را در گستره ی پهنای کارآمدی بیشتر بر خوردار سازد، و انواع استعدادها و قابلیت های انسانی و طبیعی را در خدمت آن به کار گیرد. استعمار غربی از آغاز ورود به کشورهای اسلامی، همین نکته را مدنظر ساخته و یکسره به تحریک انگیزه های تفرقه افکن پرداخته است. سیاستمداران استعمارگر به خوبی میدانستند که اگر هویت یکپارچه ی جهان اسلام شکل بگیرد، راه بر سیطره ی سیاسی و اقتصادی آنان بسته خواهد شد. پیام رهبر معظم انقلاب اسلامی به مناسبت کنگره عظیم حج ۱۳۸۵/۱۰/۸

کنند، بتوانند برای معضلات جهانی و از جمله امنیت و ثبات فکر جدی و عاجلی انجام دهند. روحانی با بیان اینکه اسلام و همه ادیان بزرگ آسمانی مردم را به صلح و برادری و دوستی و عدالت دعوت کردند، گفت: هر کس که در جهان دیگران را می ترساند، و به جان و مال مردم آسیب می رساند، نه تنها از اسلام فاصله زیادی دارد بلکه از همه ادیان آسمانی فاصله بسیار زیادی دارد. آنهایی که امروز در این منطقه جنایت می کنند و نامی از اسلام می برند حتماً به دروغ چنین ادعایی را مطرح می کنند. بین عمل آنها و احکام اسلامی، هیچ گونه سازگاری وجود ندارد.

بویژه در زمینه موضوع هسته ای تشریح کرد. رئیس جمهوری درباره اهداف سفر به سازمان ملل گفت: یک سال از زمانی که در سازمان ملل با جهانیان حرف زدم و گوشزد کردم که معضل بزرگ، خشونت و افراطی گری است و باید جهانی عاری از خشونت و افراطی گری داشته باشیم، گذشته است و فکر می کنم آنچه سال گذشته گفته شد، امروز با وضوح بیشتری هم در منطقه ما و هم در سراسر جهان دیده می شود. رئیس جمهوری با تاکید بر اینکه همه جهانیان نیازمند امنیت، آرامش، ثبات و همزیستی مسالمت آمیز هستند اظهار امیدواری کرد رهبران و نمایندگان کشورهای جهان که در سازمان ملل اجتماع می

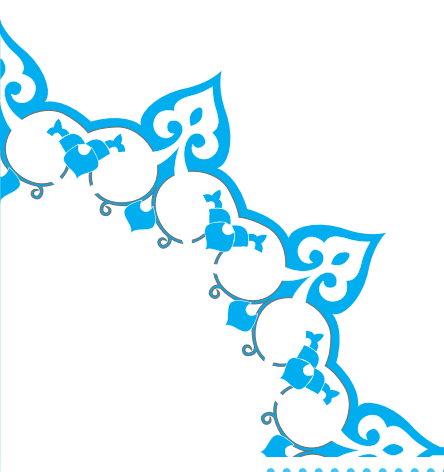
رئیس جمهوری اسلامی با بیان اینکه برای مبارزه با تروریسم باید به ریشه های مساله پرداخت، گفت: مردم و دولت های منطقه خیلی بیشتر از دیگران مشکل را حس می کنند و دیگران نباید فکر کنند که می توانند حل مشکلات منطقه را رهبری کنند. به گزارش ایران نا «حجت الاسلام و المسلمین حسن روحانی» در آستانه سفر به مقر سازمان ملل در صاحبه با شبکه تلویزیونی ان بی سی (NBC) آمریکا مهمترین مواضع دولت و ملت ایران را در خصوص مسایل منطقه ای و بین المللی از جمله تروریسم و چگونگی مواجهه موثر با آن و رابطه ایران و آمریکا همچنین مهمترین مسایل داخلی را

استقبال گسترده اسکاتلندی ها از همه پرسی استقلال

حوزه های اخذ رأی در اسکاتلند، از ساعت هفت صبح روز پنجشنبه به منظور برگزاری همه پرسی تاریخی در مورد جدا شدن از بریتانیا کار خود را آغاز کردند. به گزارش ایرنا، الکس سالموند، وزیر اول حکومت محلی اسکاتلند و رهبر کارزار تبلیغاتی استقلال طلبان و «گوردون براون» نخست وزیر سابق انگلیس و از مخالفان سرسخت استقلال، دقیقاً پیش از آنکه خود را به صندوق انداختند. گزارش های منتشر شده از استقبال گسترده اسکاتلندی ها از این همه پرسی و تشکیل صفوف رای دهندگان در مراکز اخذ رأی حکایت دارد. شرکت کنندگان در این همه پرسی از گلاسکو تا ادینبرو (مرکز اسکاتلند) قرار است به این سوال که «آیا اسکاتلند باید کشوری مستقل شود» پاسخ دهند و در مورد پایان دادن یا پایان ندادن به اتحادی تصمیم نهایی بگیرند که قدمت آن به سال ۱۷۰۷ میلادی بر می گردد. جواب اسکاتلندی ها در پرسش صورت گرفته در این همه پرسی، تنها 'بله' یا 'خیر' خواهد بود.

دادگاه اروپا حکم به لغو تحریم بانک مرکزی ایران داد

دادگاه اتحادیه اروپا روز پنجشنبه حکم داد که تصمیم سال ۲۰۱۲ شورای اروپا برای تحریم و مسدود کردن دارایی های بانک مرکزی ایران باید لغو شود. به گزارش منابع خبری، این حکم که توسط شعبه بدوی دادگاه صادر شده به معنی لغو فوری تحریم بانک مرکزی ایران توسط اتحادیه اروپا نیست و قابل تجدیدنظر خواهی است. بی بی سی نیز که این گزارش را منتشر کرده، نوشته است: «تاوانیه ۲۰۱۲ اتحادیه اروپا تصمیم گرفت خرید نفت از ایران را قطع کند و بانک مرکزی ایران را مورد تحریم قرار دهد. به دنبال تحریم بانک مرکزی ایران دارایی های این بانک نیز در اروپا مسدود شد. تحریم های اتحادیه اروپا به دنبال رشته ای از قطعنامه های شورای امنیت سازمان ملل وضع شد. شورای اروپا در آن مقطع مدعی شده بود که یکی از دلایل تحریم بانک مرکزی ایران کمک این نهاد مالی به دور زدن تحریم های بین المللی علیه ایران بوده است. دادگاه اتحادیه اروپا تاکید کرد که شورای اروپا برای این ادعای خود هیچ دلیل و مدرکی ارائه نکرده، به هیچ نقل و انتقال مشخصی اشاره نکرده و از این رو این تصمیم باید لغو شود.

غنیمت فرصت

رسول اکرم (ص): آنکس که بر رویش در خیری گشوده شد غنیمت بشمارد و از فرصت استفاده کند زیرا نمی داند چه وقت آن در برایش بسته می شود. مستدرک الوسائل جلد ۲ صفحه ۹

دوره جدید - شماره ۹
۲۸ شهریور ۱۳۹۳
۲۳ ذی القعدة ۱۴۳۵
19 September 2014

نکته‌هایی در باره حج در بیانات مقام معظم رهبری (مدظله العالی)

اجتماع حج، داروی بیماری جوامع

امروز هر حرکت تفرقه‌انگیز در دنیای اسلام، گناهی تاریخی است. آنان که عنودانه گروه‌های عظیمی از مسلمین را به بهانه‌های واهی تکفیر میکنند؛ آنان که با گمانهای باطل، به مقدسات فرقه‌هایی از مسلمین اهانت میکنند؛ آنان که به جوانهای از جان گذشته‌ی لبنان که مایه‌ی سر بلندی امت اسلامی شدند، از پشت خنجر میزنند؛ آنان که برای خوشامد امریکا و صهیونیستها از خطر موهومی بنام هلال شیعی سخن میگویند؛ آنان که برای شکست دولت مسلمان و مردمی در عراق ناامنی و برادر کشی را دامن میزنند؛ آنان که دولت حماس را که محبوب و منتخب ملت فلسطین است از هر سوزیر فشار قرار میدهند.. چه بدانند و چه ندانند مجرمانی به شمار می‌روند که تاریخ اسلام و نسلهای آینده از آنان با نفرت یاد خواهند کرد و آنان را مزدوران دشمن غدار خواهد دانست.

مسلمانان در همه‌ی جهان بدانند که دوران تحقیر و عقب ماندگی جهان اسلام به سر آمده و دوران تازه‌ی آغاز شده است. این گمان باطل که کشورهای مسلمان باید برای همیشه در پنجه‌ی اقتدار فرهنگی و سیاسی غرب اسیر باشند و در اندیشه و عمل و رفتار فردی و جمعی از آنان تقلید کنند، به دست خود غریبه‌ها و بر اثر طغیان و افراط و غرور آنان، از ذهنیت توده‌های مسلمان زوده شده است. غرب بویژه پس از سردمداری آمریکا، با ستمهای آشکار و رفتارهای بی منطق و استکبار و غرور بی حد و حصر، در جهان اسلام به یک ضدارزش تبدیل شده است. رفتار آنان با مردم فلسطین و متقابل رفتار آنان با دولت خونخوار صهیونیست؛ موضع آنان در قبال اعتراف رژیم صهیونیستی به سلاح اتمی و متقابل موضع آنان در برابر استفاده غیر نظامی ایران از انرژی هسته‌ای؛ حمایت آنان از حمله‌ی نظامی بر لبنان و کمک تسلیحاتی و سیاسی به حمله کنند و متقابلاً ضدیت آنان با مداخلان چان بر کف لبنانی؛ باجگیری دائمی آنان از دولتهای عربی و متقابلاً باج دهی همیشگی آنان به رژیم صهیونیستی؛ حمایت از اهانت کنندگان به مقدسات اسلام و حتی افتراء و اهانت صریح بلند پایگان غربی از قبیل پاپ به این آئین الهی و متقابلاً جرم شمردن تحقیق و تردید درباره‌ی هولوکاست و کبان صهیونیستی؛ حمله نظامی و کشتار و برانی در عراق و افغانستان بنام دموکراسی، و متقابلاً توطئه بر ضد دولتهای منتخب مردم سالار در فلسطین و عراق و آمریکای لاتین و هر جای دیگری که عوامل آمریکا و صهیونیست بر سر کار نیامده باشند؛ غوغای مبارزه با ترور و بسم و متقابلاً گفت و گوی پنهانی و حتی کمک به ترور یستهای جزا در عراق و غیره..

امروز سرویسهای جاسوسی آمریکا و انگلیس در عراق، در لبنان، در کشورهای از شمال آفریقا و در هر جای دیگری که بتوانند با همه‌ی قوا در حال پراکندن و بیروس اختلاف مذهبی اند. اجتماع حج باید ما را در برابر این بیماری مهلک مصنوعسازی کند و آیه‌ی شریفه‌ی: «و اطیعوا الله و اطیعوا الله مع الصابرين» را پیوسته در برابر چشم ما قرار دهد.

امروز براءت از مشرکان ندای قلبی و فطری همه‌ی ملت‌های مسلمان است. موسم حج تنها نقطه‌ئی است که این ندا میتواند از سوی همه‌ی این ملت‌ها با صدای بلند طنین افکند.

این فرصت را مغتنم بشمارید و با دعا برای امت اسلامی و دعا برای تعجیل در ظهور مهدی موعود سلام الله علیه و عجل الله فرجه، از هر کرانه خود را در این اقیانوس عظیم شستشو دهید.

پیام رهبر معظم انقلاب اسلامی
به مناسبت کنگره عظیم حج ۱۳۸۵/۱۰/۸

این رفتارهای نامعقول و کینه توزانه بر ملت‌های مسلمان حجت را تمام کرده و به بیداری اسلامی کمک رسانده است. امروز چه بخواهند و چه نخواهند حرکتی عمیق و ریشه دار در دنیای اسلام آغاز شده است و همین حرکت است که در زمان متناسب خود به استقلال و عزت و حیات دوباره‌ی امت اسلامی خواهد انجامید.

این یک مقطع تاریخی تعیین کننده است. نخبگان و علماء و روشنفکران وظیفه‌ی سنگینی در این مقطع بر دوش دارند. هر گونه ضعف و سست عنصری و غرض ورزی و کوتاهی آنان میتواند به فاجعه منتهی شود. علمای دین در برابر اختلاف افکنی مذهبی ساکت ننشینند؛ روشنفکران در دمیدن روح امید در جوانان کوتاهی نکنند؛ سیاستمداران و زمامداران، مردم خود را در صحنه نگهدارند و به آنان تکیه کنند؛ دولتهای اسلامی همبستگی میان خود را تقویت کنند و از این قدرت حقیقی در برابر تهدید سلطه گران بهره مند شوند.

احرام و لباس آن

فتاوی رهبر معظم انقلاب

س: اگر لباس احرام را بعد از گفتن تلبیه بپوشد، آیا تکرار تلبیه واجب است؟

ج: تکرار تلبیه واجب نیست، اگر چه متقاضی احتیاط است. مگر این که در هنگام نیت و تلبیه عمدتاً لباس دوخته را بیرون نیاورده باشد که در این صورت بعد از بیرون آوردن آن بنابر احتیاط واجب نیت و تلبیه را تکرار کند.

س: آیا استحباب غسل ورود به مسجد الحرام تنها برای ورود اول و کسی است که اعمال عمره به جامی آورد یا برای هر مرتبه رفتن به مسجد الحرام نیز مستحب است؟

ج: اختصاص به ورود اول ندارد.

س: اگر کسی پس از بازگشت به وطن در باید که جامه‌ی

ج: با فرض این که از وجود نجاست در لباس احرام خود در هنگام انجام اعمال بی خبر بوده، از احرام خارج شده و طواف و حج او صحیح است.

س: آیا هنگام احرام بستن، باید انجام تمام اعمال حج را نیت کند؟ کسی که نمی داند حج تمتع شامل طواف و سعی غیر از طواف و سعی عمره تمتع است و به همین خاطر هنگام احرام، طواف و سعی حج تمتع را نیت نکرده و فقط به صورت کلی حج را قصد کرده چه حکمی دارد؟

ج: توجه تفصیلی هنگام احرام برای مناسک واجب نیست. بلکه نیت اجمالی برای عمره و حج - در صورتی که هر یک از اعمال را به صورت صحیح در محلس انجام دهد - کافی است.

احرامش در زمان انجام مناسک نجس بوده، آیا از احرام خارج شده است؟

احترام به بزرگسال

رسول اکرم (ص): احترام
گذاشتن به مسلمان موسفید
و سالخورده از جمله تجلیل
خداست و از ما نیست کسی
که بزرگسال ما را احترام نکند
و به خردسال ما مهربانی نکند.
اصول کافی جلد ۳
صفحه ۲۴۰

ژرفا

امنیت در سفر

سرقت

هوشیاری و دقت در سفر بخصوص هنگام حضور در یک کشور دیگر، از ضروریاتی است که موجب آسایش و آرامش مسافر و همراهان می شود. متأسفانه یکی از پدیده ها و جرایم رایج، پدیده مجرمانه سرقت است که به هنگام حضور زائران در اماکن شلوغ مانند خیابان ها، بازارها، حرمین شریفین، هتل ها، زیارات دوره و... به اشکال مختلف رخ می دهد. از جمله دلایل این که زائران مورد سرقت واقع می شوند، می توان به این ذهنیت اشاره داشت که در باور آنها نمی گنجد که به طور مثال در یک حرم زیارتی یا حتی در شهرهای مکه و مدینه که محل امنیت است، این اتفاق به وقوع بپیوندد.

از انواع سرقت های می توان به جیب بری، کیف قاپی، گوشی قاپی، سرقت پنهان با سرقت سیم کارت ایرانی، تیغ زنی یا سرقت از کیف و سایر لوازم در داخل هتل ها اشاره داشت.

از شیوه های متداول استفاده از تیغ جراحی یا تیغ بر برای سرقت جیب یا همیان است. در این شیوه، سارقین با استفاده از تیغ روی جیب شلوار یا همیان آقایان را می برند و پول را برمی دارند یا با تیغ دسته کیف بانوان را زده و کیف را در مکان های شلوغ و پر ازدحام می ربایند. در اینجا به برخی راه های پیشگیری از سرقت اشاره می شود:

- ۱- به هنگام ورود به هتل ها، برای نگهداری پول نقد و اشیای قیمتی خود از صندوق امانات هتل ها استفاده نموده یا از مدیر کاروان کمک بگیرید.
- ۲- پول اضافی و بیشتر از نیاز روزانه خود را به هنگام رفتن به بیرون از هتل همراه نبرید.
- ۳- پول همراه خود را به چند قسمت تقسیم کرده و همه پول را در یک جیب قرار ندهید.

۲۲ توصیه مهم برای امنیت زائران

- ۱- شخصی خود اطمینان حاصل کنید.
- ۸- زائران محترم از تلفن همراه خود در حرمین شریف استفاده ننموده و در معابر عمومی نیز از گوشی تلفن همراه خود مراقبت نمایند.
- ۹- پلیس سعودی و مأمورین حرمین شریف نسبت به تلفن همراه (با امکانات عکسبرداری و فیلمبرداری) بسیار حساس بوده و در صورت مشاهده بر خورد خواهند کرد.
- ۱۰- زائران محترمی که به دلیل دوری محل اسکان، ناگزیر به استفاده از وسایط نقلیه هستند لزوماً از سرویس حمل و نقل زائران ایرانی استفاده ننموده و در صورت نیاز به خودروهای عمومی صرفاً از تاکسی استفاده کرده و قبل از سوار شدن کد مندرج بر درب و یا شماره پلاک خودرو را یادداشت و یا به خاطر بسپارند.
- ۱۱- زائران محترم هنگام خرید دقت نمایند و به مربوطه را صرفاً به صندوق فروشگاه تحویل داده و از در اختیار قرار دادن وجه به افراد غیر و یا عوامل فروشگاه خودداری نمایند، همچنین هنگام دریافت باقیمانده وجه پرداختی ضمن شمارش وجه مأخوذه دقت نمایند اسکناس های دریافتی سالم باشند.
- ۱۲- بردن وسایل همراه به داخل مسجدالنبی و مسجدالحرام ممنوع می باشد. لذا زائران محترم دقت نمایند هنگام زیارت به جز سجاده و کتب ادعیه، وسایل اضافی همراه نداشته باشند.
- ۱۳- زائران محترم در شرایط عمومی و در تردد به حرم و دیگر مراکز عمومی و در مواقعی که قصد خرید ندارند وجه نقد بیش از حد مورد نیاز به همراه نداشته باشند.
- ۱۴- زائران محترم هنگام عزیمت به مکه مکره از قرار دادن وجه نقد و اشیای قیمتی در ساک حمل بار خودداری نموده و همراه با خود حمل نمایند.
- ۱۵- هنگام ورود به محل اقامت، وسایل و ساک های خود را بازبینی نموده و از محتویات داخل آن اطمینان حاصل شود.
- ۱۶- تأکید می شود تردد زائران محترم به ویژه افراد مسن و بانوان به تنهایی صورت نگرفته و در صورت مراجعه افراد بیگانه تحت هر عنوان حتی پلیس قبل از اطمینان از هویت واقعی افراد از ارائه هر گونه مدارک به آنها خودداری شود. (عده ای باین ترغیب قصد سرقت و کف زنی و جوه نقدی و اشیای قیمتی شمارا دارند).
- ۱۷- به هنگام خروج از اتاق و وسایل خود را در ساک های خود جاسازی نموده و در ب آن بسته شود.
- ۱۸- به هنگام برخورد فیزیکی و یا نزدیک شدن افراد بیگانه به زائر تحت هر عنوان (مصافحه و تنه زدن و...) باید مراقب بود جیب ها و یا وسایل شخصی زائر مورد دستبرد قرار نگیرد.
- ۱۹- در طول سفر کارت شناسایی زائر، آدرس و تلفن هتل، همراه زائرین باشد.
- ۲۰- حجاب و چادر، هویت زن ایرانی است لذا شایسته است خواهران محترم ضمن اهتمام به حفظ حجاب و شأن زن مسلمان ایرانی، تنها و بدون محرم یا همراهی زائران کاروان از سوار شدن به تاکسی و یا خودروهای متفرقه جهت عزیمت به حرم، بازار و سایر اماکن جدا خودداری نمایند.
- ۲۱- عده ای با عنوان کردن مسائلی در حرم ها و اماکن عمومی قصد تفرقه اندازی بین مسلمین را دارند لذا زائران در ابراز عقید و اظهار نظر دقت داشته باشند.
- ۲۲- در هنگام تردد از خیابان ها می بایست احتیاط نمود چرا که اغلب رانندگان در عربستان سعودی بی دقت هستند و نبایستی فراموش کرد که حادثه خبر نمی کند.

یکی از عمده ترین مشکلاتی که زائران محترم در ایام حج تمتع با آن مواجه هستند سرقت و مفقودی وجوه نقدی یا اشیای قیمتی آنان است. لذا مؤکداً از زائران گرمای درخواست می شود و به منظور پیشگیری از این گونه موارد به توصیه های ذیل دقت نموده، و به دستور العمل های مذکور عمل نمایند.

۱- زائران و عوامل محترم کاروان ها از قفل بودن درب و پنجره اتاق ها هنگام خروج هر چند کوتاه مدت اطمینان حاصل نمایند.

۲- زائران محترم از عنوان و اظهار نمودن میزان وجوه نقدی خود نزد دیگران خودداری نمایند.

۳- زائران محترم هنگام خارج شدن از ساختمان از همراه داشتن وجه نقد بیش از حد مورد نیاز خودداری نمایند.

۴- زائران محترم از سپردن اشیای قیمتی، دوربین، کیف دستی و تلفن همراه به افراد غیر آشنا که شناخت کافی از آنها ندارند و لو به صورت کوتاه مدت خودداری نمایند.

۵- زائران محترم به میزان مورد نیاز ارز خود را همراه داشته و به منظور تبدیل آن صرفاً به صرافی های مجاز مراجعه نمایند. بدیهی است در جهت تبدیل ارز نیز بهتر است موضوع به صورت تدریجی و مرحله ای انجام گیرد.

۶- زائران محترم قبل از ارائه ارز به صرف جهت تبدیل به ریال سعودی حتماً شماره سریال آن را یادداشت نموده تا از تعویض احتمالی با اسکناس جعلی پیشگیری گردد.

۷- هنگام حضور در سالن های غذاخوری و یا سرویس های بهداشتی از همراه داشتن هر گونه وسایل اضافی، اشیای قیمتی و یا اجناس خریداری شده خودداری نموده و هنگام خروج نیز از همراه داشتن لوازم

بشارت به رحمت الهی

رسول اکرم (ص): شما را درباره نوجوانان و جوانان به نیکی سفارش می کنم که آنها دلی رقیق تر و قلبی فضیلت پذیر تر دارند. خداوند مرا به پیامبری برانگیخت تا مردم را به رحمت الهی بشارت دهم و از عذابش بترسانم، جوانان سخنانم را پذیرفتند و با من پیمان محبت بستند ولی پیران از قبول دعوتم سرباز زدند و به مخالفتم برخاستند.
سخنان ۱۴ معصوم جلد ۲ صفحه ۱۳۳

درباره

از پیامبر (ص) پیاموریم

حسین سیدی

اشاره: گفتار و رفتار پیامبر خاتم (ص) برای همه مسلمانان در همه زمینه ها الگو و سرمشق است قرآن کریم خطاب به مسلمانان می فرماید: لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ، از این رو بر همه پیروان آن حضرت فرض است که سیره نظری و عملی آن حضرت را مطالعه کنند و آن را معیار و ملاک عمل خویش قرار دهند.

خفتن

به طور معمول در آغاز شب می خفت و در فرجام آن برمی خاست. گاه برای انجام دادن کار مردم، شب زود نمی خوابید. هنگام خفتن، دست راست را زیر گونه راست می نهاد. هر گاه از خواب برمی خاست پروردگار را سجد می کرد.

مردمان را از خوابیدن بر پشت بام بدون نرده یا دیواره، باز می داشت. ارتفاع مناسب دیوار را یک ذراع و یک وجب می دانست و می فرمود: کسی که بر پشت

بام بی دیواره بخوابد و ناگواری بر او رخ دهد، تنها خویش را سرزنش کند.

اگر می دید مردی به رو خوابیده و بر باسنش پارچه ای نیست، با پایش به او می زد و می فرمود: این نوع خوابیدن، منفورترین نوع خفتن در نزد خداوند است.

چگونگی خفتن

به پهلوی راست می آرامید و دست راستش را زیر گونه راست خویش می نهاد و می فرمود: آفریدگار! مرا (در) روزی که بندگان را بر من انگیزانی از عذاب (در امان) نگاه دار.

عباد بن تمیم از عموی جنین نقل می کند: رسول خدا را دیدم که خفته بود و یک پایش روی پای دیگرش قرار داشت. چون برای خفتن به بستر می رفت، می فرمود: ای آفریدگار، به نام تو زنده ام و می میرم. دستانش را برابر صورتش می گرفت و سوره های ناس، فلق و توحید را می خواند و بر دستانش می دید. سپس، سه بار بر سر، صورت و پیکرش می کشید.

تسریع در احرام عمره تمتع و شتاب در خروج از احرام، از یک سو به اضطراب و فشار روانی حاجی می افزاید و از سوی دیگر موجب خستگی بیش از حد و می گردد و نیز از کیفیت حال عبادت و معنویت کاسته و حاجی را از فیوضات احرام محروم می سازد. آنچه در زیر می خوانید، مطلبی است که از سوی جناب حجت الاسلام والمسلمین کلباسی، مسئول کمیته اسرار و معارف معاونت امور روحانیون در اختیار نشریه قرار گرفته است. امید است مدیران، روحانیون و زائران با توجه به این نکات، از فیوضات این سفر مبارک بیش از پیش بهره مند شوند.

فلسفه احرام چیست؟

این روزها حاجیان گروه گروه مشتاقانه به سوی میقات می شتابند تا در آنجا نخستین عمل از اعمال حج تمتع را که «احرام» است، انجام دهند. گرچه برای شروع اعمال عمره تمتع، حاجی در چند دقیقه محرم می شود، یعنی با حضور در میقات و پوشیدن جامه احرام و گفتن لبیک ها، خود را در حالت احرام قرار می دهد، ولی در مقایسه با دیگر اعمال عمره تمتع (طواف، نماز طواف، سعی و تقصیر) عمل احرام گسترده تر بوده و در حقیقت فضایی مناسب برای انجام بقیه اعمال است. احرام دگرگون شدن همه جانبه حاجی است، هم از نظر ظاهر و هم از نظر باطن؛ چه این که حاجی در احرام باید قصد ترک محرمات ۲۴ گانه را داشته باشد.

قرآن مجید حکمت کلی اعمال حج و بویژه احرام را تحصیل تقوا می داند؛ آنجا که می فرماید: فَمَنْ فُهِمَ بِالْحَجِّ فَلَا رَفْثَ وَلَا فُسُوقَ وَلَا جِدَالَ فِي الْحَجِّ وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ يَعْلَمْهُ اللَّهُ وَتَزُوا أَفْئِنْ خَيْرَ الزَّادِ التَّقْوَى. (البقره/۱۹۷)

«پس کسی که در ماه های حج (با گفتن لبیک و محرم شدن) حج را بر خود واجب می کند، باید از مباشرت با زنان و انجام برخی اعمال از جمله فسوق و جدال، بپرهیزد و آنچه از کار خیر انجام می دهد، خداوند می داند.» و خداوند در پایان آیه به همه سفارش می کند که: «بهترین توشه، تقواست». در واقع احرام عزیمتی برای کسب تقواست، چه این که حاجی در این حال از برخی مباحات دیگر چشم می پوشد تا در شرایط دیگر بتواند از «محرمات» بپرهیزد. از همین جهت حالت «احرام» خود را عبادات است و اثری بسیار سازنده و تحول آفرین در انسان دارد. باقی بودن در حال احرام خود فضیلت بسیار دارد. رسول خدا (ص) فرمود: «هیچ حج گزاری نیست که در طول روز تلبیه بگوید تا خورشید غروب کند مگر آن که گناهانش نیز با غروب خورشید محو خواهد شد».

همه ساله از میان زائران هر کاروان، عده ای از خواهران و برادران برای انجام این مسئولیت و راهنمایی دیگر زائران، و نیز همکاری در برنامه ریزی ها و اجرای فعالیت های فرهنگی کاروان انتصاب می شوند

شد. (الحج والعمره فی الکتاب والسنة؛ ص ۲۸۳) امام هشتم (ع) درباره فلسفه احرام می فرماید: «احرام برای آن است که حاجی قبل از ورود به حرم، خشوع پیدا کند و به سرگرمی ها و دلمشغولی های دنیوی نپردازد و در تحصیل آنچه قصد کرده است، جدی باشد...» (الحج والعمره فی الکتاب والسنة؛ ص ۳۷۶)

با توجه به آنچه درباره احرام و آثار سازنده آن آمده است، بقادر حالت احرام و تعجیل نکردن در خروج از آن (جز در شرایط خاص) موضوعی است که باید به آن بیشتر توجه شود. تعجیل در محرم شدن و خروج سریع از مسجد شجره و به جا آوردن اعمال و خروج سریع از احرام، موجب کاستن از آثار مثبت این عبادت و دور شدن از فلسفه آن است. از همین رو توجه به سکون و آرامش حجاج و شتاب نورزیدن در خروج از احرام، نکته ای قابل توجه بویژه برای همه روحانیون و مدیران محترم کاروان هاست. این نکته با توجه به شرایط ذیل بیشتر قابل توجه است.

- ۱- حجاج نوعاً مدتی طولانی تر پیش از اعمال حج در مکه اقامت دارند، چه خوب است بخشی از این فرصت به جهت استفاده از مواهب احرام صرف شود.
- ۲- شتاب نکردن در خروج از احرام از اضطراب و دلهره حاجیان می کاهد.
- ۳- طمأنینه در انجام اعمال موجب آرامش درونی و انجام مطلوب اعمال می شود.
- ۴- هر چه بیشتر حاجی در احرام باشد، ابعاد معنوی حج در او تقویت شده و حاجی مدتی بیشتر از شرایط معمول زندگی فاصله می گیرد.
- ۵- سکون و وقار در انجام اعمال حفظ شده و از تکرار عمل به خاطر اشتباهات تا حدودی کاسته می شود.
- ۶- حاجی با نشاط بیشتری اعمال عمره تمتع را انجام می دهد.

تاثیر وضو

رسول خدا (ص): زیاد وضو بگیرد و همواره طاهر باشید که خداوند به این سبب عمرتان را طولانی می کند و اگر توانائی دارید شب و روز با وضو باشید چه آنکه اگر در حال طهارت از دنیا بروید در صف شهداء خواهید بود. اسماء الحسنی صفحه ۲۵۰

ژرفا

حج مقبول در کلام ناصر خسرو

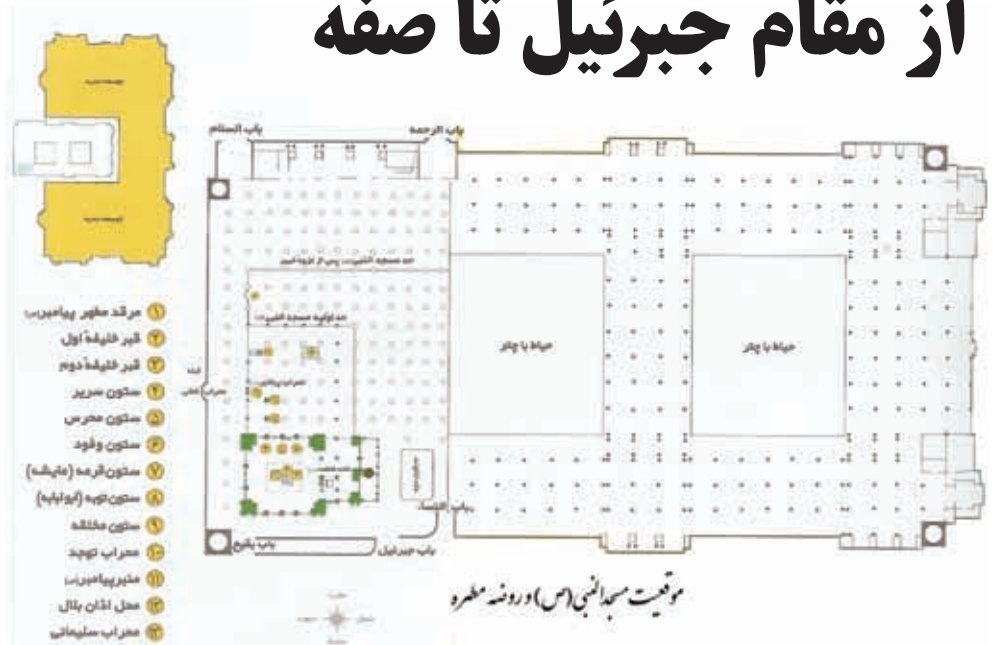
به نظر می رسد نخستین شعر بلندی که درباره حج سروده شده، همان قصیده مشهور ناصر خسرو است. هر چند که در انتساب این قصیده به ناصر خسرو تردیدهایی مانع از حکم قطعی در این باب می شود، اما به هر حال، تا امروز شاعر دیگری را به عنوان سراینده این قصیده معرفی نکرده اند. از این رو ما هم این قصیده ساده و صریح و پر معنا را به نام او در این جامی آوریم:

حاجیان آمدند با تعظیم
شاگرد از رحمت خدای کریم
آمده سوی مکه از عرفات
زده لبیک عمره از تنعیم
یافته حج و عمره کرده تمام
باز گشته به سوی خانه، سلیم
شاعر به استقبال دوستی که با خیل
حاجیان از راه رسیده است می شتابد و طی
گفت و گویی بساوا، از حج حقیقی، تصویری
دلپذیر به دست می دهد، تصویری پیراسته
از آلودگی ها، منیت ها، خود پرستی ها و
دنیادوستی ها. طرحی که شاعر از یک حج
درست و خدایسندانه ارائه می دهد، آن چنان
دقیق و در عین حال سخت گیرانه است که
اگر آن را معیار و ضابطه قرار دهیم، شاید
بسیاری از زائران خانه خدا، در مقبول شدن
حج خود احساس تردید کنند:

چون همی خواستی گرفت احرام
چه نیت کردی اندر آن تحریم
جمله بر خود حرام کرده بدی
هر چه مادون کردگار کریم؟
گفت: نی! گفتمش چو در عرفات
ایستادی و یافتی تقدیرم؟
عارف حق شدی و منکر خویش
به تو از معرفت رسید، نسیم؟
گفت: نی! گفتمش چو می رفتی
در حرم همچو اهل کف و رقیم
ایمن از شر نفس خود بودی
و زغم حرقت و عذاب جحیم؟
و از این دست پرسش و پاسخ ها تا آن
جا که دوست از حج بازگشته شاعر اعتراف
می کند که:

گفت از این باب هر چه گفتمی تو
من ندانسته ام صحیح و سقیم
و شاعر با قاطعیت و صداقت می گوید:
گفتم ای دوست پس نکردی حج
نشدی در مقام محو مقیم
رفته و مکه دیده آمده باز
محنت بادیه خریده به سیم
گر تو خواهی که حج کنی، پس از این
همچنین کن که کرمت تعلیم

از مقام جبرئیل تا صفه

صفه

زمانی که مسلمانان مکه و نواحی اطراف به دستور رسول خدا (ص) به مدینه هجرت کردند، آشکار بود که شهر امکان پذیرایی از تمامی آنها را ندارد. انصار با ایثار و گذشت، عده زیادی از آنان را به خانه های خود بردند و برخی دارای خود را با آنان تقسیم کردند، اما گروهی بدون سرپناه باقی ماندند. به علاوه، بعد از آمدن به مدینه چندی طول کشید تا مسکن و مأوی بیابند و کاری را پیشه خود سازند و درآمدی به دست آورند. این دسته از مهاجران فقیر، در سمتی از مسجد که برای آنان در نظر گرفته شده بود، اسکان داده شدند. این محل سقفی داشت تا آنان از تابش خورشید در امان باشند و بتوانند در سایه آن بیاسایند. شب ها برخی از آنها شام را مهمان انصار بودند اما برای خواب به محل صفه باز می گشتند. در بیشتر موارد نیز می یابست به اندک خوراکی که رسول خدا (ص) برای آنان می فرستاد و بیش از آن در اختیار آن حضرت نبود، قناعت می کردند. یک بار یکی از آنان گفت که از بس خرما به ما داده شده، شکم مان آتش گرفته است. تعداد آن در گذر زمان کم و زیاد بوده است و آنچه به طور پراکنده در کتاب های سیره آمده و اسامی آنان ضبط شده، در حدود یکصد نفر بوده اند. این افراد اغلب جز شرکت در جماعت، عبات و نیز حضور در غزوات و سرایا، کاری نداشتند و چون روحیه عابدانه و زاهدانه ای داشتند، در طول تاریخ اسلام، سرمشقی برای انسان های عارف بوده اند. زمینی که به آنها اختصاص داده شده بود، به مساحت ۹۶ متر و مسقف بود که در میان باب جبرئیل و باب النساء قرار داشت، اکنون قسمتی از مسجد به صورت برجسته مشخص شده است، اما بر اساس آنچه در نقشه های قدیمی مسجد آمده است، چنین محلی نمی تواند محل اصلی صفه تلقی شود زیرا که این محل خارج از مسجد قرار داشته، در حالی که همه نقل کرده اند که صفه در خود مسجد بوده است. برخی از اهل صفه عبارت بودند از:

بلال، ابودر، حذیفه بن یمان و مقداد بن اسود.

حجۃ الاسلام والمسلمین رسول جعفریان

مقام جبرئیل

این محل بدان جهت به عنوان مقام جبرئیل شناخته شده که ملک مقرب از آنجا بر رسول خدا (ص) وارد می شده و به خدمت آن حضرت می رسیده است. نام دیگر این محل، اسطوانه مربعه القبر است که اکنون در داخل حجره شریف قرار دارد و قرن هاست که قابل دسترسی نیست. این محل در منتهی الیه جنوب شرقی، محل تلاقی دو دیوار جنوبی و شرقی قرار دارد. هنگامی که دسترسی بدین محل امکان داشت، به عنوان یکی از نقاط بسیار متبرک، محل عبادت بوده است. بر اساس برخی روایات، قبر حضرت فاطمه (س) در این قسمت قرار دارد.

در فضیلت همین اسطوانه که در ضمن، باب خانه حضرت فاطمه (س) نیز بوده، آمده است که رسول خدا (ص) ۴۰ روز صبحگاهان در کنار این در می رفت و خطاب به اهل خانه که امام علی (ع)، حضرت فاطمه (س) و حسنین (علیهما السلام) بوده اند، می فرمود: «السلام علیکم یا اهل بیت» و این آیه را می خواند: «إِنَّمَا یُرِیدُ اللَّهُ لِیُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَیْتِ وَ یُطَهِّرَ کُمْ تَطْهِیرًا» در گذشته، در زاویه شرقی حیاط اول مسجد، چند نخل بوده که گویا به دلیل نزدیکی آن به محراب تهجد و خانه حضرت زهرا (س)، آن را «حدیقه الزهرا» می نامیده اند. تصویر این درختان در عکس های قدیمی بر جای مانده است.

نام مبارک ۱۲ امام همراه نام عشره مبشره و اسامی چهار امام مذهب اهل سنت بر اطراف دیوار حیاط اول و دوم به خطی زیبا نوشته شده است. در میان آنها نام امام زمان (عج) به صورت «محمد المهدی» آمده، به گونه ای که از دور «حی» یعنی زنده، خوانده می شود. در کشور عثمانی و بسیاری از نقاط دیگر، اهل سنت ۱۲ امام را نیز در کنار خلفای نخست و ائمه مذاهب اربعه، دوست می داشته اند و به همین دلیل نام شان را در این بزرگ ترین مسجد دنیای اسلام آورده اند.

همه ساله از میان زائران هر کاروان، عده ای از خواهران و برادران برای انجام این مسئولیت و راهنمایی دیگر زائران، و نیز همکاری در برنامہ ریزی ها و اجرای فعالیت های فرهنگی کاروان انتصاب می شوند

جذب مردم

رسول خدا (ص): شما نمی‌توانید با بذل مال و ثروت محبت همه مردم را به سوی خود جلب نمائید ولی با روی بشاش و چهره گشاده و اخلاق خوب با آنان برخورد کنید تا همه مردم شما را دوست بدارند.
الحديث جلد ۲ صفحه ۲۹

استاد حسین انصاریان

زائر باید به این معنا توجه داشته باشد که همسفران و مردمی که در طول زیارت و مناسک حج با آنان برخورد می‌کند، همه و همه وطن را به قصد عبادت ترک کرده و در دایره دوری و فراق از اهل و عیال و آشنایان و دوستان قرار گرفته و گرد و غبار غرب و دلتنگی به چهره دارند؛ اگر همسفر و هم‌اتاقی‌اش خوش اخلاق نباشد، بیش از اندازه بر غم غربت و درد هجران و فراقش می‌افزاید؛ این دور از انصاف است که انسان سبب اندوه بیشتر یا غصه فزون‌تر یا احساس غربت شدیدتر گردد.

گرچه خود زائر در غربت و در فضای فراق است، ولی باید به خاطر خدا و برای زدودن اندوه همسفران، با رویی گشاده و به کار بردن سخنان محبت‌آمیز با آنان برخورد کند تا علاوه بر زدودن رنج سفر، رضایت حضرت حق را نیز جلب نماید و یقیناً برخورد با چهره باز و خندان سبب زوده شدن غم و غصه دیگران می‌شود. حسن خلق، مرام انبیا و اولیا و طریقه امامان و عاشقان خداست. در این زمینه، روایات بسیار مهمی از پیامبر بزرگوار اسلام (ص) نقل شده است که در زیر، چند نمونه از نظراتان می‌گذرد:

«گشاده‌رویی و خوش خلقی کینه‌را از دل می‌زداید و حقد و دشمنی را از آئینه قلب پاک می‌کند.»

«میان‌ه‌روی نصف معاش و زندگی و خوش اخلاقی، نصف دینداری است.»

«به راستی که خوش اخلاقی گناه را آب می‌کند، چنانچه خورشید، یخ را ذوب می‌کند.»

«سه چیز نشان دهنده محبت و دوستی انسان به برادر مسلمان‌ش است: یکی این که هنگام دیدار او خوش‌رو و بشاش باشد و دیگر این که چون نزد او بنشیند، برایش جای باز کند تا بتواند راحت بنشیند و او را با نامی که نزدش محبوب‌تر از دیگر نام‌هاست، صدا کند.»

امام باقر (ع) می‌فرمایند: مردی خدمت رسول خدا (ص) آمد و عرض کرد: ای پیامبر خدا! مرا به سفارشی و وصیتی مهیمن کن. آن حضرت در ضمن سفارش‌های خود فرمود: «أَقِ أَخَاكَ بِوَجْهِ مُنْسَبٍ»؛ «با برادر دینی خود، با چهره گشاده دیدار کن.»

انتقاد پذیری

زائر باید بداند که او و دیگر مردم و همسفران و کاروانیان، همه ممکن است اشتباه کنند و مقام مصونیت و عصمت از خطا، ویژه ۱۴ (معصوم) است. بنابراین اگر در طول سفر یا در انجام مناسک دچار خطا و اشتباه در رفتار یا انجام مراسم عبادی حج شد، به

حج با خوشرویی مقبول‌تر است

ندارد. از رسول خدا (ص) روایت شده: «إِجْتَنِبُوا التَّكْبُرَ فَإِنَّ الْعَبْدَ لَا يَزَالُ يَتَكَبَّرُ حَتَّى يَقُولَ اللَّهُ تَعَالَى أَكْتَبُوا عَبْدِي هَذَا فِي الْجَبَّارِينَ»؛ «از تکبر و خودخواهی دوری کنید، زیرا بنده پیوسته تکبر می‌ورزد تا جایی که خدای تعالی به فرشتگان می‌گوید نام این بنده‌ام را در زمره گردنکشان بنویسید.»

بنابراین، انسان نباید از «پذیرش انتقاد» روی برتابد. باید با تواضع و خاکساری، اشتباه خویش را قبول کند و به کار بندد.

حکم دین، پذیرای اعتراض، نقد و انتقاد باشد، چرا که «انتقاد» در صورتی که مورد قبول واقع شود، سبب هدایت و رشد شده، رهایی از خطا و پاک شدن از آلودگی و رفع اشتباه را به دنبال دارد.

آنان که از انتقاد روی برمی‌گردانند، باید بدانند که دچار بیماری کبر و خودپسندی هستند و این صفات اگر در کسی باشد، او را از گردونه محبت حق خارج خواهد ساخت.

(إِنَّهُ لَا يُسَبِّحُ الْمُسْتَكْبِرِينَ)؛ «خداوند، متکبران را دوست

حکمت نماز شب

خاکساری انسان در سجده

مردی به رسول خدا (ص) عرض کرد: دعا کنید که خدا مرا به بهشت برد. حضرت فرمود: اعنی بکثر السجود، من دعا می‌کنم. لیکن تو مرا با سجده‌های زیاد و طولانی کمک کن تا دعای من مستجاب شود.

سجده، انسان را خاکسار و متواضع می‌کند، انسان خاکسار هرگز نمی‌گوید «من».

کار خیری که از دست دیگران صادر شده و ما توفیق انجام آن را نداشته‌ایم در صورتی که به آن کار راضی و خوشحال بودیم، در ثواب آن سهیم هستیم و دیگر حسرت نمی‌بریم. اگر بسیاری از افراد گرفتار این امرند که چرا من نکردم؟ برای آن است که او عمل صالح را نمی‌خواهد، خود را می‌خواهد. ممکن است کار خیر به دست دیگران انجام نشود و انسان وارسته، در ثوابش شریک باشد، چون واقعاً به آن کار راضی است. هرگاه توانستیم نفس خویش را، که هرگز دست از ما بر نمی‌دارد، سرکوب و رام کنیم آنگاه راحت هستیم، و این کار، به وسیله عبادت میسر است.

از وصایای امیرالمومنین (ع) و توصیه‌های رسول خدا (ص) است که: «وَلَا تَبَاغُضُوا فَإِنَّهَا الْحَالِقَةُ» دشمنی و عداوت نکنید، زیرا دین را حلق می‌کند

از رسول خدا خطبه‌ای رسیده است که آن حضرت پس از سفارشی اکید به نماز و اثر مداومت آن در پاک شدن از گناهان، فرمود: ای مردم هیچ بنده‌ای نیست جز آن که ریسمانی چند بر (اعضای) او گره خورده، پس چون ثلثی از شب گذشت فرشته‌ای نزد وی می‌آید و می‌گوید: برخیز خدا را یاد کن که صبح نزدیک شده است. اگر حرکت کرده برخیزد و خدا را یاد کند یک گره از گره‌های او باز می‌شود و اگر به پا خیزد و وضو بگیرد و به نماز بایستد همه گره‌ها گشوده می‌شود تا این که با چشمی شاد و روشن وارد صبح شود. معلوم می‌شود گره‌های روز از نماز شب باز می‌شود. امام حسن عسکری (ع) می‌فرماید: إِنَّ الْوُصُولَ إِلَى اللَّهِ سَفَرٌ لَا يَذْرُكُ إِلَّا بِأَمْطَةِ اللَّيْلِ مَنْ لَمْ يُحْسِنْ أَنْ يَمْنَعْ لَمْ يُحْسِنْ أَنْ يُعْطَى، سیر الی الله و وصول به خدای سبحان سفری است که مرکوب راهوار آن، شب زنده‌داری است. برای کسی که مشتاق لقای حق است بهترین وسیله، شب زنده‌داری است. همین بیان را به شکل دیگری امام صادق (ع) از امیرالمومنین (ع) نقل فرموده که: نَهَ بِالْتَفَكُّرِ قَلْبِكَ، وَ جَافَ عَنِ التَّوَمُّ جَنَبِكَ، وَ اتَّقِ اللَّهَ رَيْكَ، بَاتَفَكُّرِ دَلَّتْ رَايِدَارَ وَأَگَاه کن و شب هنگام برای نماز شب برخیز و از خدای خویش بهراس. تفکر، دل را بیدار می‌کند چون گاهی خواب بر دل عارض می‌شود و انسان چیزی را درک نمی‌کند. علی (ع) می‌فرماید: به‌خدا پناه می‌بریم از این که عقل بیارامد «نَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ سَبَاتِ الْعَقْلِ».

برکات قرآن

پیغمبر اکرم (ص): خانه های خود را با خواندن قرآن روشن کنید و آنها را همچون گورستان نساژید چنانکه یهودیان و ترسایان این چنین کردند و در همان کلیساها و معبد های خود عبادت نموده و خانه های شان را رها نمودند و بی عبادت گزارند، زیرا چون در خانه بسیار قرآن خوانده شود خیرش فراوان شود و اهل آن توسعه یابند و برای اهل آسمان بدر خشد چنانکه ستارگان آسمان برای اهل زمین می درخشند.
اصول کافی جلد ۴ صفحه ۴۲۱

عبدالکریم پاک نیا

از جمله منافع و برکات حج تجلی وحدت و همدلی مسلمانان بر محور قبله ای واحد است. مسلمانان جهان از هر گروه و ملیتی با هدف مشترک از شرق و غرب جهان در گرداگرد خانه خدا جمع می شوند و با ایجاد ارتباط نزدیک همدیگر را بهتر می شناسند. آنان با تشکیل جلسات آگاهی بخش به تبادل افکار و تضارب آراء خویش می پردازند و با قرار گرفتن در صف واحد و زمزمه نغمه توحید در کنار یکدیگر، اتحاد و یگانگی و اخوت اسلامی را از نزدیک احساس می کنند.

حج گزاران مسلمان در این عبادت دسته جمعی، اتحاد و انسجام خود را به نمایش گذاشته و با مشارکت در مناسک روح بخش آن بر اهداف مشترک خویش که همان صفا بخشیدن به روح و جسم در پرتو آیین توحیدی ابراهیمی و محمدی است، تاکید ورزیده، عوامل نفاق و جدایی و انگیزه های تفرقه و تشتت را از خود دور می کنند.

مسلمانان مشتاق در ایام حج با شور و شوق وصف ناپذیری زیر پرچم لاله الله اجتماع کرده، عزت و شکوه و اقتدار آیین نجاتبخش اسلام را به جهانیان عرضه می دارند. مولوی پیام وحدت اسلامی را این گونه سروده است:

مؤمنان معدود لیک ایمان یکی
جسمشان محدود اما جان یکی
همچو آن یک نور خورشید سما
صد بود نسبت به صحن خانه ها
جان گرگان و سگان از هم جداست
مستحد جانهای شیران خداست

موسم حج نفاق شکن و وحدت آفرین است و نیرومندترین عامل در تقریب بین مذاهب اسلامی است. مسلمانان از هر مذهب و فرقه ای اعم از شیعه و سنی حج را یکی از فرائض مهم الهی می دانند که در آن روح برادری و برابری در کالبد مسلمانان دمیده شده، نور مهر و عطوفت اسلامی جلوه گر می گردد و بر تمامی دلهای زنگار گرفته، نورافشانی می کند و پذیر امید می باشد.

مراسم حج با پیوند دادن قلب های متشتت به همدیگر و با رها نیدن مسلمانان درمانده در منجلاب جور و ستم مستکبران

حج، تبلور اتحاد و انسجام اسلامی

الْكَفَّةَ الْبَيْتِ الْحَرَامِ قِيَامًا لِلنَّاسِ، خداوند كعبه و بیت الحرام را وسیله ای برای استواری (و سامان بخشیدن به) مردم قرار داده است. ۲

حج تبلور شکوه و تجلی قدرت امت رسول الله (ص) است و نمایشگاه حضور همدلان و همراهانی است که ناهمگونی ظاهری را با همگونی نیت ها و سیرت ها پیوند می زند تا شعار وحدت را فراتر از شکل ها، رنگ ها و معیارهای جغرافیایی و نژادی و مذاهب گوناگون تحقق بخشیده، تعالیم آیین وحدت آفرین اسلام را ظاهر سازند.

۱- علل الشرائع، ج ۲، ص ۴۰۵

۲- مانده - ۹۷.

عالم، اقتدار و شکوه از دست رفته مسلمانان را بار دیگر در منظر جهانیان متبلور می سازد.

امام صادق (ع) فرمود: فَجَعَلَ فِيهِ الْإِجْتِمَاعَ مِنَ الشَّرْقِ وَالْغَرْبِ لِتَعَارُفُوا؛ خداوند اجتماع (باشکوه مردمان) شرق و غرب زمین را در مراسم حج (بر مسلمانان) مقرر کرد تا آنان همدیگر را بشناسند.

آری، کعبه محور وحدت مسلمانان و مایه قیام و قوام و نماد اتحاد و برابری و برادری است که مهر و محبت ایمانی را جلوه گر می سازد. کعبه سمبل هماهنگی و ستون مقاومت و قیام در برابر شرک و الحاد و موجب آزادی در مقابل هر گونه بردگی و بندگی غیر حق می باشد. قرآن می فرماید: «جَعَلَ اللَّهُ

از پیامبر (ص) بیاموزیم

حسین سیدی

اشاره: گفتار و رفتار پیامبر خاتم (ص) برای همه مسلمانان در همه زمینه ها الگو و سرمشق است. قرآن کریم خطاب به مسلمانان می فرماید: لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ. از این رو بر همه پیروان آن حضرت فرض است که سیره نظری و عملی آن حضرت را مطالعه کنند و آن را معیار و ملاک عمل خویش قرار دهند.

در خانه

در خانه اش، خجول تر از دوشیزگان بود، از اهل خانه نه غذایی می طلبید و نه علاقه اش به خوردنی ها را ابراز می کرد. اگر غذایی می دادند می خورد، آنچه می دادند می پذیرفت، و آنچه نوشیدنی می دادند می نوشید، چه بسا خود برای خوردن و نوشیدن برمی خاست. در خدمت کارهای خانه بود و در تکه تکه کردن گوشت با اهل خانه همکاری می کرد. بیشتر دوخت و دوز می کرد.

چون به منزل می آمد، وقت خود را به سه قسمت تقسیم می کرد: بخشی برای خدا، بخشی برای خانواده و بخشی برای خود. آن ساعت را که به خود اختصاص داده بود، بین خود و مردم تقسیم می کرد. ابتدا خواص را به حضور می پذیرفت، و بعد هم با عموم ملاقات

داشت. در نتیجه آن ساعت هم که خاص خود آن بزرگوار بود، در اختیار یاران و اصحاب قرار می گرفت.

در خانه را خود باز می کرد، گوسفندان را نیز می دوشید. به خانواده اش غذای خوب می داد.

راه رفتن

با یارانش که راه می رفت، اصحاب پیشاپیش او می رفتند و او در پی آنها، می فرمود: پشت سرم را برای فرشتگان بگذارید.

خوشش نمی آمد دیگران پشت سرش حرکت کنند اما دو طرف او راه می رفتند.

چون راه می رفت، به این طرف و آن طرف نگاه نمی کرد.

وقتی راه می رفت، گام هایش را محکم از زمین برمی داشت (و مانند برخی نمی خرامید) با وقار گام برمی داشت. قدم هایش کشیده و سریع بود، بدون این که شتابی در رفتنش مشاهده شود...

راه رفتنش چنان بود که هر کسی می دید، می فهمید که آن حضرت خسته و ناتوان نیست.

رسول خدا (ص): روز قیامت در میان اعضای بدن زبان عذابى شود که هیچ کدام اعضا نشوند، پس زبان گوید پروردگار مرا چنان عذابى نمودی که چیزی را چنان عذاب نکردی. در پاسخ او گفته شود از تو یک سخن درآمد در مشارق و مغارب زمین رسید و به وسیله آن خونهای محترم ریخته شد و مال محترم غارت شد. و آبروی مؤمن برباد رفت، پس به عزت و جلالم سوگند که چنان عذابى را بر تو مقرر کنم که به هیچ عضوی مقرر نکرده باشم. اصول کافی جلد ۳ صفحه ۱۸۰

خداوند مهربان برای کسانی که به دنبال خشنودی وی و خواهان تقرب و نزدیکی به اویند، این باب را گشوده تا با انجام عبادات مستحب، موجبات جلب محبت وی را فراهم آورند، زیرا عبادات و مستحبات ذاتا چنین هستند که بنده را در معرض محبت خدای متعال قرار می دهند، و براسستی رستگاری بزرگی است و چنین امری سزااست که وجهه همت تلاشگران قرار گیرد.

پیامبر گرامی اسلامی فرمود:

خداوند متعال می فرماید: بندهام وسیله تقرب و اظهار محبتی به سوی من ندارد که محبوبتر باشد نزد من از آنچه بر او واجب کردهام و البته او بوسیله نوافل و مستحبات به من آن قدر نزدیک می شود تا آنکه او را دوست می دارم، و چون او را دوست داشتم، من گوش او می شوم که با آن می شنود و چشم او می گردم که با آن می بیند و زبان او می شوم که با آن سخن می گوید و دست او می شوم که با آن محکم می گیرد و پای او می شوم که با آن راه می رود. اگر مرا بخواند اجابتش می کنم و اگر از من چیزی تقاضا کند به او عطا می کنم.

مرحوم تنکابنی در کتاب قصص العلماء می نویسد:

مرحوم حاجی محمد صالح یرغانی، برادر شهید ثالث در خواب رسول خدا را دید و از ایشان چند سوال کرد. یکی اینکه سبب پیوست که علما در زمان های سابق صاحب کرامات و مکاشفات بودند و در این زمان باب مکاشفات مسدود شده است. آن حضرت فرمودند: سبب آن است که علمای گذشته احکام را بر دو قسم نمودند، واجب و حرام، پس ترک حرام می نمودند و واجبات را به عمل می آوردند و آنچه از مکروهات و مباحات بود، آنها را داخل در محرمات می شمردند. یعنی در مقام عمل، ترک مباحات و مکروهات می نمودند و مستحبات را در مقام عمل به جای می آوردند و داخل در واجبات می کردند و عمل به مستحبات می کردند، و شما طبقه متأخرین احکام را بر پنج قسم در مقام عمل نموده اید و تارک مستحبات شدید و فاعل مکروهات و مباحات گردیده اید، فلذا ابواب کرامات و مکاشفات بر شما مسدود گردیده است.

یکی از اساتید حوزه علمیه در خاطره ای در این باره می فرماید:

ره توشه مناجاتیان

فضیلت انجام نوافل و مستحبات

در آن میان گفت: نمک خوردن مستحب است ولی امر کردن کراهت دارد. مرحوم آقای شیخ علی زاهد از جیب خود بسته کوچکی نمک در آورد و گفت: من نمک دارم ولی می خواهم سنت از بین نرود.

فرزند آقای حاج شیخ موسی قمی از فرزند مرحوم حاج علی زاهد قمی... نقل کرد که مرحوم آقای خویی فرمودند: سر سفره بودیم و مرحوم حاج شیخ علی زاهد گفت: نمک بیاورید. نمک حاضر نبود. صاحب منزل رفت تا نمک بیاورد. شخصی

کمک به همسفران

راهنمایی، کمک و خدمت به دیگران، حتی افراد ناشناس، دریغ نوزد و در این خدمت، رضای خداوند را در نظر بگیرد.

در احوالات امام زین العابدین (ع) آورده اند که آن حضرت سفر نمی کرد، مگر با گروهی که او را شناسند و با آنان شرط می کرد که از خدمتگزاران آنها باشد و در حوائجشان بکوشد. نقل شده که آن حضرت با گروهی همسفر شد که یکی از افراد گروه در خلال سفر او را شناخت و آسیمه سر به همراهان گفت: می دانید این آقا کیست؟ گفتند: نه، گفت: او علی بن الحسین (ع) است. آنها با شنیدن این سخن از جای جستند و بر دست و پای آن حضرت بوسه زدند و گفتند: ای فرزند رسول خدا، آیا می خواستید ما را به دوزخ افکنید! اگر از دست و زبان ما خطایی سر می زد، برای همیشه هلاک می شدیم، چرا خود را معرفی نکردید؟

امام در پاسخ فرمود: من یکبار با کاروانی همسفر شدم آنها مرا می شناختند و به دلیل بستگی من با پیامبر، آنقدر به من نیکی کردند که مستحق آن نبودم، حال بیم داشتم که شما نیز چنین کنید، لذا بهتر آن دیدم که خود را معرفی نکنم. ما که شیعه و پیرو این بزرگوار هستیم، باید از مشی و سلوک حضرتش درس بیاموزیم و خدمت به میهمانان خدا را برای خود مایه افتخار بدانیم.

همسفران همانند اعضای یک خانواده اند، باید در همه حال و در رنج و راحت با هم باشند. به یکدیگر یاری رسانند. خدمت کردن به دیگران را که در روایات سفر حج بسیار تأکید شده، دون شأن خود ندانند، که سیره اولیای خدا چنین بوده است و علاوه بر آنکه یک فضیلت اخلاقی است، ارزش و پاداش عمل را افزون می سازد. پیامبر خدا (ص) می فرماید: کسی که مسافر با ایمانی را یاری رساند، خداوند گرفتاریش را بر طرف سازد و در دنیا و آخرت او را در پناه خود گیرد و از غم و اندوه گرانبار قیامت، که مردمان را به هراس می افکند، رهایی بخشد.

حاجی باید از فرد گرایی و گرایش گروهی محدود بپرهیزد، زیرا همه زائران میهمانان خدا هستند و کمک به آنها عبادت است. متأسفانه گاه دیده شده که تنگ نظری بر فرد یا گروه حاکم می شود و امکانات و وسیله نقلیه را از آن خود می دانند و با وجودی که می توانند به دیگران، بویژه هموطنان خود یاری رسانند، بی تفاوت می گذرند و یا بخل می ورزند و تنها به راحتی خود می اندیشند که این با فلسفه حج در تضاد است.

خدمت کردن به دیگران در سفر، بویژه در سفر حج، مایه مباحات و نشانه سیادت و بزرگواری است.

پیامبر (ص) می فرماید: سَيِّدُ الْقَوْمِ خَادِمُهُمْ فِي السَّفَرِ. بنابراین، حاجی نمونه باید از

درهای توبه

رسول اکرم (ص):
توبه دری دارد که
پهنای آن مانند وسعت
مشرق تا مغرب است
و تا خورشید از مغرب
طلوع نکند این در
بسته نمی شود.
نهج الفصاحه صفحه ۱۷۷

بهداشت غذا خوردن و مواد غذایی

یکی از موضوعات مهم تغییر عادات غذایی، چه از نظر کمی و چه از نظر کیفی است. رعایت نکات زیر می تواند گامی در جهت تضمین سلامت شما باشد، لطفاً به آنها توجه کنید.

■ قبل و بعد از هر وعده غذا دست های خود را با آب و صابون مایع بشویید.

■ پُر خوری نکنید و اگر تحت رژیم یا پرهیز غذایی خاصی هستید، آن را نشکنید.

■ باتوجه به اینکه در کاروان ها به مقدار کافی غذا و مواد خوراکی وجود دارد، به هیچ وجه از بیرون کاروان به ویژه از دست فروش ها غذا تهیه نکنید.

■ غذا را در اتاق نگه ندارید.

■ برخی از زائران محترم، به منظور روزه داری، غذای شب خود را به اتاق می برند تا در هنگام سحر از آن استفاده نمایند. این عمل خطر بروز مسمومیت های غذایی را بالا می برد. در این گونه موارد با مدیر کاروان هماهنگی کنید تا در صورت امکان، در هنگام سحر غذای گرم در اختیار شما قرار دهد. در صورتی که این کار برای کاروان مقدور نبود، پیشنهاد می شود از مواد غذایی غیر یخنی سالم استفاده شود.

■ مشکلات رژیم غذایی خود را با پزشک و مدیر کاروان در میان بگذارید تا برای شما غذای رژیمی تدارک دیده شود.

■ موز از میوه های رایجی است که برای زائران محترم تهیه می شود. در مصرف آن زیاده روی نشود به ویژه موز های کال را مصرف نکنید. موز کال ضمن ایجاد یبوست، حساسیت ها را تشدید می نماید.

■ استفاده از سیب، به ویژه در زمان ابتلا به گرفتاری های تنفسی توصیه می شود. زیرا این میوه موجب تسریع در ترمیم سلول های تخریب شده تنفسی می شود.

دعای مستجاب

سالی با جماعتی از بصره مثل «یوب سجستانی»، «صالح مری»، «عتبه الغلام»، «حبیب فارسی» و «مالک بن دینار» به حج رفتیم. وقتی به مکه معظمه رسیدیم، دیدیم آب در آنجا بسیار کمیاب است. تشنگی همسفران راست می آزد. مردم نزد ما آمدند و از این مشکل به ما شکایت کردند تا ما دعای باران بخواهیم. همگی به کعبه رفتیم و طواف کردیم و با خشوع و خضوع، نزول رحمت را از درگاه حضرت احدیث در خواست نمودیم. ولی آثار اجابت مشاهده نشد. در این حال جوانی را دیدیم که به سوی ما آمد و فرمود: «ای ثابت یمانی! آیدار میان شما یک نفر نبود که خدایش او را دست بردارد و باران رحمتش را فرو فرستد؟» عرض کردم: «ای جوان! از ما دعا کردن است و از خدا اجابت نمودن.» فرمود: «دور شوید از کعبه! چرا که اگر در میان شما یک نفر بود که خداوند او را دوست می داشت، دعایش را به اجابت می رساند.»

■ بعضی از زائران عزیز، در روزهای آخر سفر، خوراکی های خود را که از ایران آورده اند، از ساک های خود بیرون آورده و استفاده می کنند. چه بسا این موارد در داخل ساک ها، و هوای گرم عربستان فاسد شده و در صورت مصرف موجب بروز مسمومیت گردند.

■ با خدمه کاروان در مورد بهداشت غذا و تغذیه همکاری کنید.

■ سعی کنید در زمان خوردن غذا از دهان شما ذرات غذا بیرون نریزد و دهان شما بسته باشد. لذا توصیه می شود هنگام غذا خوردن صحبت نکنید.

■ در ایام تشریق ممکن است برای شما غذاهای حاضری

بدون گوشت تدارک دیده شود. چون برای آن ایام سالم ترند و سلامت شما را برای ادامه اعمال بیشتر تضمین می کنند.

■ کسانی که مبتلا به بیماری قند هستند، به ویژه از پُر خوری و مصرف نوشابه، آب میوه های صنعتی، خاکشیر، عسل و موارد شیرین اجتناب کنند. پیشنهاد می شود این افراد در موارد ضروری فقط از نوشابه های رژیمی، آن هم نه به مقدار زیاد استفاده کنند.

■ افرادی که مبتلا به نارسایی کلیه هستند، به خصوص کسانی که دیالیزی هستند باید در مصرف گوشت قرمز، شیر و میوه که مملو از پتاسیم هستند حد تعادل را رعایت نمایند. بیش از ۹۰ درصد پتاسیم غذا جذب می شود و پتاسیم برای این افراد سم است.

■ کسانی که فشار خون یا چربی خون بالا دارند، از مصرف غذاهای چرب یا نمکدار اجتناب کنند.

■ حتی المقدور کره را از رژیم غذایی روزانه خود حذف کنید.

■ غذاهای زیر برای مبتلایان به پرفشاری خون غیر مجازند، پیشنهاد می شود حتی در صورت سرو شدن در کاروان، اکیدا از آن ها اجتناب شود: ادویه ها، ترشی ها، آجیل شور، سس، رب گوجه فرنگی، سس سویا و خردل، نان های نمکی، کنسرو ماهی تن، آب خورش، آبگوشت، چیس سبزی مینی.

■ متاسفانه در برخی موارد خورش ها با آب و روغن زیاد سرو می شوند، توصیه می شود در اینگونه موارد، خورش مصرف نشود.

■ غذا در آشپزخانه های مرکزی طبخ و در کاروان ها توزیع می شوند. برخی از زائران محترم به این برنامه ها به عنوان سهمیه غذایی نگاه می کنند، و در مصرف غذا اعتدال را رعایت نمی کنند. این امر موجب افزایش وزن، بالا رفتن قند و چربی خون و بروز بیماری می شود.

میزان

گسترده‌گی و تنوع مصالح و منافع که دست علم و حکمت الهی در فریضه‌ی حج گنجانده، به قدری است که در هیچ فریضه‌ی

دیگر اسلامی شبیه آن دیده نمی‌شود، از ذکر و حضور معنوی و خویشتن‌یابی انسان مسلمان در خلوت خود با خدا و شستشوی دل از زنگارهای گناه و غفلت، تا احساس حضور فرد در جمع و احساس وحدت هر مسلمان با همه‌ی امت اسلامی و احساس اقتدار ناشی از عظمت جماعت مسلمین.

پیام به کنگره عظیم حج ۱۳۷۲/۲/۲۵

سراط

طرح اختلاف بین مذاهب اسلامی از جنایاتی است که به دست قدرتمندان که از اختلاف بین مسلمانان سود می‌برند

و عمال از خدا بیخبر آنان از آن جمله و عاظم السلاطین که از سلاطین جور، سپاهروی ترند، ریخته شده و هر روز بر آن دامن می‌زنند و گریبان چاک می‌کنند و در هر مقطع به امید آنکه اساس وحدت بین مسلمین را از پایه ویران نمایند، طرحی برای ایجاد اختلاف عرضه می‌دارند.

صحیفه امام (ره) ۱۳۶۰/۶/۱۵

دوره جدید ■ سال چهاردهم ■ شماره ۹ ■ جمعه ۲۸ شهریور ۱۳۹۳ ■ ۲۳ ذی القعدة ۱۴۳۵

مجموعه از ایران

نگذاریم افراتی ها حلقه وحدت شیعه و سنی را بشکنند

آیت‌الله ناصر مکارم شیرازی از مراجع تقلید گفت: افراتی‌هایی در میان شیعه و سنی وجود دارند که باید آن‌ها را نصیحت کرده و نگذاریم با اقداماتشان حلقه وحدت میان شیعه و سنی را بشکنند. این مرجع تقلید در مراسم آغاز سال تحصیلی جامعه المصطفی‌العالمیه بیان کرد: کار همه ما باید در مسیر وحدت اسلام پیش رود و از هر گونه حرکت که در میان صفوف مسلمانان ایجاد اختلاف کند باید پرهیز کرد.

هزار کیلومتر راه تا پایان امسال در کشور بهره برداری می شود

معاون وزیر راه و شهرسازی و مدیر عامل شرکت ساخت و توسعه زیربناهای حمل و نقل کشور گفت: یک هزار کیلومتر راه، آزاد راه و راه آهن تا پایان امسال در کشور تکمیل و مورد بهره‌برداری قرار خواهد گرفت. 'علی‌نورزاد' در بازدید از روند تکمیل ساخت باند دوم جاده ساوه - بوئین زهره افزود: پارسل ۶۸ درصد اعتبارها برای تکمیل پروژه‌های راه‌سازی اختصاص یافت و در سال جاری نیز تاکنون ۴۸ درصد از اعتبارها تخصیص یافته است.

دانشگاه پیام نور رتبه ششم علمی جهانی دارد

رئیس دانشگاه پیام نور با اشاره به اینکه ۵۱۴ مرکز واحد پیام نور در داخل و خارج کشور فعالیت دارند، خاطر نشان کرد: این دانشگاه رتبه هشتم علمی کشور و ششم دانشگاه‌های راه‌دور دنیا را به خود اختصاص داده است. 'ابوالفضل فراهمی' رئیس این دانشگاه در تبریز با بیان اینکه بیش از ۷۵۰ هزار دانش‌آموخته دانشگاه پیام نور در کشور وجود دارد، گفت: ۸۴۰ هزار دانشجو در تمام مقاطع تحصیلی در این دانشگاه مشغول به تحصیل هستند.

پیشرفت های پزشکی ایران به کشورهای دوست تعلق دارد

معاون اول رئیس جمهوری گفت: ایران توانمندی‌های خود را متعلق به کشورهای دوست خود می‌داند و آمادگی دارد این پیشرفت‌ها را در اختیار آنها قرار دهد. «سحاق جهانگیری» در دیدار «علی‌سعد العییدی» وزیر بهداشت کویت افزود: ایران و کویت دو کشور تاثیرگذار در جهان اسلام هستند و بر ما تکلیف است که رسالت و نقش تاریخی خود را برای معرفی چهره حقیقی و روحانی اسلام به جهان در مقابل خشونت‌هایی که به نام این دین آسمانی انجام می‌شود، ایفا کنیم.

راه‌های حج در قدیم

راه دریایی ایرانیان

از دیرباز حجاج ایرانی از راه دریایی نیز برای رفتن به حج استفاده می‌کردند. این مسیر، از طریق بنادر خلیج فارس از بصره تا بوشهر به سمت دریای عمان و از آنجا در اقیانوس هند به سمت سواحل عدن و یا گذر از دماغه امید نیک و رفتن به دریای سرخ و رسیدن به جده بود. این راه به خصوص پس از به راه افتادن کشتی‌های بخار و آمدن کشتی‌های کمپانی‌های فرنگی به این مناطق جدی‌تر شد. به طور معمول حجاج مناطق جنوبی ایران یا به بندر بوشهر رفته از آنجا عازم می‌شدند یا به عتبات رفته از آنجا به سمت جنوب عراق رفته از طریق بصره وارد خلیج فارس شده و این مسیر طولانی را طی می‌کردند. با رایج شدن استفاده از این راه دریایی استفاده از راه جبل بسیار کم و کمتر شد. راه دریایی مورد استفاده مسلمانان هندی هم بود. هندیان به خصوص ساکنان جنوب هند از بندر سورت از طریق اقیانوس هند عازم جده می‌شدند.

راه حجاج شمالی ایران و حجاج ماوراءالنهر
حجاج ماوراءالنهر در دوره‌ای که حکومت صفوی در ایران پدید آمد نتوانستند از مسیر ایران بگذرند به ناچار از راه دور زدن در دریای مازندران به سمت دریای سیاه آمده از آنجا به

قاب آفر

امام باقر علیه السلام هر گاه به ناودان نگاه می‌کرد می‌گفت: «اللَّهُمَّ اَعْتَقْ رَقَبَتِي مِنَ النَّارِ، وَ اَوْسِعْ عَلَيَّ مِنْ رِزْقِكَ الْخَلالِ، وَ اَذْرَأْ عَنِّي شُرَفَةَ الْجَنِّ وَ الْإِنْسِ، وَ اَدْخِلْنِي الْجَنَّةَ بِرَحْمَتِكَ».

مجموعه از حج

نخستین گروه جانبازان ایرانی عازم مکه شدند

نخستین گروه جانبازان قطع نخاعی، پس از یک هفته اقامت در مدینه منوره و زیارت گاه بارگاه منور حضرت رسول اکرم (ص) و ائمه بقیع علیهم السلام و سایر زیارتگاه‌های اسلامی در شهر مدینه منوره، عازم مکه مکرمه شدند. این گروه از جانبازان میهن اسلامی ایران که متشکل از ۲۸ نفر بودند، با احترام در مسجد شجره، جهت انجام اعمال عمره تمتع راهی مکه مکرمه شدند.

افتتاح وضوخانه‌های تازه در مسجد النبی

در صحن‌های جانبی حرم مطهر نبوی آب‌خوری و وضوخانه‌های تازه‌ای راه‌اندازی شده است. کار ساخت این آب‌خوری و وضوخانه‌ها از اواخر فصل عمره آغاز شده بود.

آمادگی جده برای فرود ۴۷ هواپیمای به صورت همزمان

رئیس کمیته مرکزی حج عربستان، از گسترش میدان‌های شماره شش و هفت توقف هواپیماهای حامل حجاج در فرودگاه جده برای فرود ۴۷ هواپیمای به صورت همزمان خبر داد. وی تعداد مراکز خدماتی در فرودگاه جده را ۱۴۲ گذرگاه برای گذرنامه، ۱۵۸ گذرگاه برای انجام تدابیر سفر، ۱۲۰ گذرگاه برای وزارت حج و ۲۴۰ گذرگاه برای دفتر و کلاهما موحد اعلام کرد.

ظرفیت عرفات، مشعر الحرام و منا افزایش می‌یابد

کمیته عالی حج عربستان به ریاست محمد بن نایف وزیر کشور و رئیس کمیته و دیگر اعضا در نشستی به بررسی ساختمان‌سازی در دامنه‌های کوه‌های منا و تخلیه ادارات غیر ضروری از مشاعر عرفات و مشعر الحرام پرداختند. محمد بن نایف رئیس کمیته عالی حج عربستان در ابتدای جلسه خواستار تشریک مساعی همه دستگاه‌های شرکت کننده در اقدامات مربوط به موسم حج امسال شد.

آخرین آمار حجاج

طبق آمار اعلام شده از سوی وزارت حج عربستان در موسم حج امسال، تا پایان روز بیستم ذی القعدة، تعداد کل حجاجی که از کشورهای مختلف وارد این کشور شده‌اند، به بیش از ۵۰۰ هزار نفر رسیده است. این گزارش می‌افزاید، آمار دقیق حجاج وارد شده تا بیستم ذی القعدة، ۵۳۵ هزار و ۵۰۷ نفر بوده است که در روزهای آینده این آمار افزایش چشمگیر خواهد داشت.